

Arbetsmarknaden 2018 för högutbildade utrikes födda

Arbetsmarknaden 2018 för högutbildade utrikes födda

Producent SCB Avdelningen för befolkning och
välfärd
701 89 Örebro
010-479 40 00

Förfrågningar Tomas Westling
010-479 61 78
tomas.westling@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Arbetsmarknaden 2018 för högutbildade utrikes födda

**The labour market in 2018 for foreign born persons with a higher
education.**

Producer Statistics Sweden, Population and
Welfare Department
SE-701 89 Örebro, Sweden
010-479 40 00

Enquiries Tomas Westling
010-479 61 78
tomas.westling@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, The labour market in 2018 for foreign born persons
with a higher education.

URN:NBN:SE:SCB-2019-A40BR1901_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

I serien Temarapporter presenteras resultat från olika ämnesområden inom befolknings- och välfärdsstatistiken. Utöver den officiella statistiken inom statistikområdet Befolkningens utbildning görs även tematiska undersökningar. Dessa undersökningar fördjupar den officiella statistiken om befolkningens utbildning eller belyser nya frågeställningar på området som är aktuella i samhällsdebatten.

Den här temarapporten innehåller resultat från enkätundersökningen ”Arbetsmarknaden för högutbildade utrikes födda” som genomfördes under hösten 2018.

Rapporten belyser bland annat situationen på arbetsmarknaden för högutbildade utrikes födda, i vilken omfattning de har ett arbete och i vilken mån arbetet motsvarar deras utbildning och eventuella skillnader jämfört med högutbildade personer födda i Sverige.

Rapporten har utarbetats av Tomas Westling vid enheten för statistik om utbildning och arbete och Michael Karlsson vid registerenheten.

SCB i mars 2019

Petra Otterblad Olausson
Avdelningschef

Katarina Wizell
Enhetschef

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	5
Inledning	7
Resultat	11
Huvudsaklig sysselsättning under veckan 10–16 september 2018	11
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	14
Tillfredsställelse med arbetet	16
Anställningsform och arbetsomfattning	16
Anställningsform	16
Arbetsomfattning.....	17
Bedömning av utländsk utbildning.....	17
Tidigare arbetslivserfarenheter	19
Kunskaper i svenska språket.....	20
Sökta arbeten och orättvisor i arbetet	21
Sökta arbeten som inte kräver högskoleutbildning	21
Sökta arbeten som kräver högskoleutbildning	22
Orsaker till att man haft svårt att få arbeten inom sitt utbildningsområde	23
Orättvist behandlad i arbetet	24
Kort om statistiken	25
Statistikens ändamål och innehåll.....	25
Information om statistikens framställning.....	25
Information om statistikens kvalitet	25
Bilagor	27
The labour market in 2018 for foreign born persons with a higher education	37
Summary	37

Sammanfattning

Under hösten 2018 genomfördes enkätundersökningen Arbetsmarknaden för högutbildade utrikes födda. I undersökningen ingick utrikes födda personer i åldern 25–64 år med minst en treårig eftergymnasial utbildning som invandrat till Sverige mellan åren 2006 och 2017. Dessutom ingick ett mindre urval av inrikes födda personer i åldern 25–64 år med minst en treårig eftergymnasial utbildning. I den här rapporten redovisas utvalda delar av undersökningens resultat. Rapporten belyser både skillnader mellan utrikes och inrikes födda och skillnader inom gruppen utrikes födda. En mer utförlig redovisning i form av tabeller finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0529.

En av de mest centrala frågorna var om man hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan 10–16 september 2018. Resultaten visar på stora skillnader mellan utrikes och inrikes födda. Sju av tio utrikes födda hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan medan nio av tio inrikes födda hade detta. Andelen utrikes födda med arbete som huvudsaklig sysselsättning hade ökat jämfört med situationen 2015 då motsvarande undersökning gjordes. Då hade drygt sex av tio utrikes födda arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan. Andelen som var arbetslösa under mätveckan var omkring åtta procent bland utrikes födda och omkring två procent bland inrikes födda. Det var i nivå med resultaten i undersökningen 2015.

Det var också stora skillnader mellan utrikes och inrikes födda med avseende på arbetets överensstämmelse med utbildningen. Bland utrikes födda hade omkring 55 procent ett arbete som överensstämde med utbildningen medan knappt 80 procent inrikes födda hade detta. Utrikes födda hade också i betydligt större utsträckning än inrikes födda ett arbete som inte krävde högskoleutbildning. Var fjärde utrikes född hade ett arbete där man bedömde att det inte krävdes högskoleutbildning medan motsvarande andel bland inrikes födda var omkring sex procent.

Gruppen utrikes födda är heterogen i många avseenden. Förutsättningarna för att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden skiljer sig åt mellan personer med olika invandringsskäl och olika inriktningar på utbildningen. Undersökningens resultat redovisas bland annat efter invandringsskäl, invandringstidpunkt och utbildningsinriktning. Utrikes födda personer med en utbildning inom pedagogik, humaniora och samhällsvetenskap hade ett arbete som överensstämde med utbildningen i betydligt mindre utsträckning än personer med utbildningar inom naturvetenskap och teknik och hälso- och sjukvård.

Även tiden i Sverige har stor betydelse för om man hade haft arbete som huvudsaklig sysselsättning. Bland de utrikes födda som invandrade till Sverige under perioden 2006–2009 hade åtta av tio personer arbete som huvudsaklig sysselsättning medan sex av tio av de som invandrade till Sverige under perioden 2014–2017 hade arbete som huvudsaklig sysselsättning. Drygt hälften av dem som invandrat till Sverige av asylskäl hade arbete som huvudsaklig sysselsättning medan drygt nio av tio av dem som invandrat för att arbeta hade detta.

Några av undersökningens frågor berörde områden som om man fått sin utländska utbildning bedömd av svenska myndigheter, vilka tidigare arbetslivserfarenheter man hade haft innan man kom till Sverige och hur man bedömde sina kunskaper i svenska språket. Det här är områden som antagligen påverkar möjligheten att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Om man endast ser till andelen som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning går det inte att se några större skillnader inom något av dessa områden. Det finns ett undantag och det rör personer med en hälso- och sjukvårdsinriktning på sin utbildning, där de som hade fått den bedömd hade ett arbete under mätveckan i större utsträckning än de som inte fått sin utbildning bedömd.

De som huvudsakligen hade arbetat inom sitt utbildningsområde innan man kom till Sverige hade också ett arbete som överensstämde med utbildningen i Sverige i större utsträckning än de som inte hade arbetat inom sitt utbildningsområde. De som bedömde sina språkkunskaper som dåliga angav detta som ett skäl till att man hade haft svårt att få arbete i mycket större utsträckning än de som bedömde sina språkkunskaper som bra.

Fyra av tio utrikes födda hade sökt ett arbete som inte kräver högskoleutbildning under de senaste tre åren medan en av tio inrikes födda hade gjort detta. Utrikes födda hade också i större utsträckning än inrikes födda sökt många arbeten som motsvarade högskoleutbildningen som de inte fått. Bland utrikes födda var den vanligaste orsaken till att man hade haft svårt att få arbeten inom sitt utbildningsområde avsaknad av kontakter. Därefter följde språksvårigheter och begränsad yrkeserfarenhet.

Inledning

En enkätundersökning om arbetsmarknaden för högutbildade utrikes födda genomfördes under hösten 2018. I undersökningen ingick personer i åldern 25–64 år med minst en treårig eftergymnasial utbildning som invandrat till Sverige under perioden 2006–2017. I undersökningen ingick även personer födda i Sverige i åldern 25–64 år med minst en treårig eftergymnasial utbildning, i första hand som en referensgrupp till högutbildade utrikes födda personer.

Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att belysa situationen på arbetsmarknaden för högutbildade utrikes födda, i vilken omfattning de har ett arbete och i vilken mån arbetet motsvarar deras utbildning och eventuella skillnader jämfört med högutbildade personer födda i Sverige. En av de mest centrala frågorna i enkäten är vilken huvudsaklig sysselsättning man hade under veckan 10–16 september 2018 som var den bestämda mätveckan för undersökningen. De som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan svarade sedan på ett antal frågor kring det arbetet, till exempel om arbetets överensstämmelse med den utbildning man har och om man var nöjd med det arbete man hade. Frågeblanketten innehöll även frågor om bedömning av utländsk utbildning, tidigare erfarenheter – i och utanför Sverige, språkkunskaper och frågor kring sökta arbeten.

Ett urval drogs från SCB:s utbildningsregister. Totalt ingick ca 13 000 personer i urvalet, ca 10 000 utrikes födda och ca 3 000 inrikes födda. Svarsfrekvensen var 38 procent bland utrikes födda och 59 procent bland inrikes födda.

Gruppen utrikes födda är en mycket heterogen grupp. Den består av såväl personer som nyligen kommit till Sverige av flyktingskäl som personer som kommit till Sverige från ett grannland för att arbeta. Förutsättningarna inom den här gruppen att få ett arbete och att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden ser väldigt olika ut och undersökningens resultat skiljer sig i många fall mycket inom gruppen utrikes födda. Tabell 1 innehåller de grupper som används vid redovisning av undersökningens resultat. Vissa av redovisningsgrupperna är endast aktuella för utrikes födda.

Tabell 1
Redovisningsgrupper

Variabel	Redovisningsgrupp
Kön	Kvinnor
	Män
Ålder	25–34 år
	35–44 år
	45–54 år
	55–64 år
Utbildningsinriktning	Pedagogik, humaniora, samhällsvetenskap
	<i>Pedagogik</i>
	<i>Humaniora</i>
	<i>Samhällsvetenskap</i>
	Naturvetenskap och teknik
	Hälso- och sjukvård
Invandringsår	Övriga utbildningsinriktningar
	2006–2009
	2010–2013
	2014–2017
Födelseregion	Norden
	EU 28 utom Norden
	Övriga Europa
	Afrika
	Asien
	Övriga
Invandringsskäl	Asylskäl
	Familjeskäl
	Arbete
	Studier
	Annan orsak

Fotnot: Invandringsår avser senaste tidpunkt då man blivit folkbokförd hos Skatteverket.

På SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0529 finns de flesta av enkätfrågorna redovisade i Exceltabeller efter de redovisningsgrupper som finns i Tabell 1.

I och med att statistiken i undersökningen är baserad på ett urval är de skattningar som redovisas i rapporten förknippade med viss osäkerhet. Skattningar av osäkerheten i form av 95-procentiga konfidensintervall runt punktskattningen redovisas i de Exceltabeller som finns på SCB:s webbplats. I den här rapporten redovisas i huvudsak statistiskt signifikanta skillnader vid jämförelser mellan olika grupper.

Åtta av tio utrikes födda som har invandrat till Sverige under de senaste tolv åren har sin högsta eftergymnasiala utbildning från ett annat land än Sverige. Man kan anta att gruppen utrikes födda med en svensk utbildning skiljer sig

från dem med en utländsk utbildning. Resultaten för gruppen utrikes födda med en svensk utbildning blir dock alltför osäkra för att kunna se några skillnader mot dem med en utländsk utbildning, därför redovisas endast utrikes födda utan någon uppdelning efter var man har sin högsta eftergymnasiala utbildning.

Undersökningen har gjorts tre gånger tidigare, 2004, 2009 och 2015. Årets undersökning har genomförts på ett snarlikt sätt som undersökningen 2015 och skillnader i resultaten från dessa undersökningar kommenteras i rapporten. Numeriska skattningar i Exceltabeller finns på www.scb.se/UF0529 från denna och den förra undersökningen från 2015.

Resultat

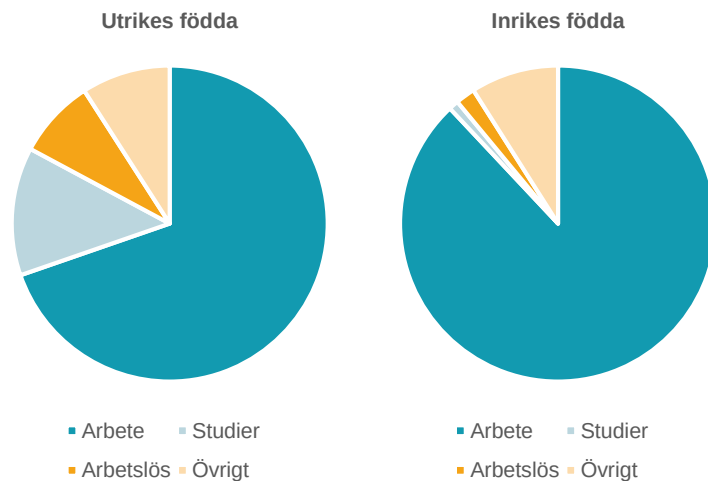
Huvudsaklig sysselsättning under veckan 10–16 september 2018

Andelen som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan 10–16 september skiljer sig mycket åt mellan högutbildade utrikes födda och högutbildade inrikes födda i åldern 25–64 år. Sju av tio utrikes födda hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan medan motsvarande andel var knappt nio av tio bland inrikes födda. Jämfört med undersökningen som gjordes 2015 har dock andelen utrikes födda med arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan ökat, då hade drygt sex av tio arbete som huvudsaklig sysselsättning. Andelen bland inrikes födda var oförändrad mellan undersökningarna.

Utrikes födda var i studier i mycket större utsträckning än inrikes födda. Drygt en av tio var i studier under mätveckan vilket dock var lägre än i 2015 års undersökning då knappt två av tio var i studier. "Studier" omfattar både studier vid högskola och andra studier såsom SFI, YH, folkhögskola och komvux.

Det var också stor skillnad mellan andelen arbetslösa under mätveckan mellan utrikes och inrikes födda. Andelen arbetslösa bland utrikes födda var 8 procent medan motsvarande andel bland inrikes födda var 2 procent. Det var i nivå med resultaten i undersökningen 2015.

Diagram 1
Huvudsaklig sysselsättning under veckan 10–16 september 2018

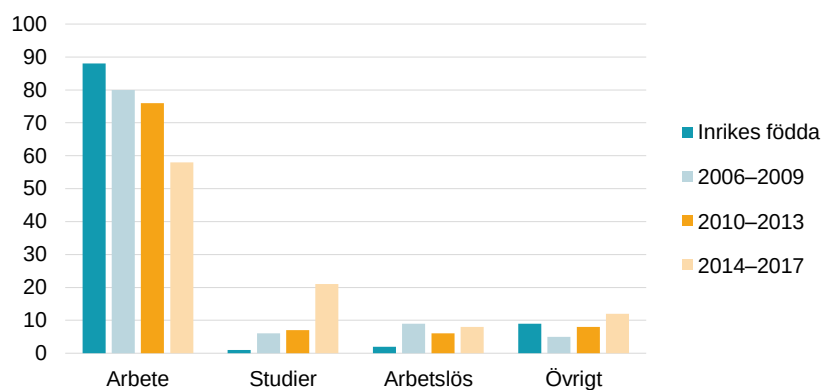

Fotnot: I gruppen "Övrigt" ingår personer inom arbetsmarknadspolitiska åtgärder, föräldralediga, personer med sjuk- eller aktivitetsersättning m.m.

Andelen som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan var betydligt större bland utrikes födda män än bland utrikes födda kvinnor. Åtta av tio utrikes födda män hade arbete som huvudsaklig sysselsättning medan sex av tio utrikes födda kvinnor hade detta. Utrikes födda kvinnor var i större utsträckning i studier och föräldralediga än utrikes födda män. Bland inrikes födda var skillnaderna mellan män och kvinnor betydligt mindre. Omkring nio av tio hade arbete som huvudsaklig sysselsättning, både bland män och kvinnor.

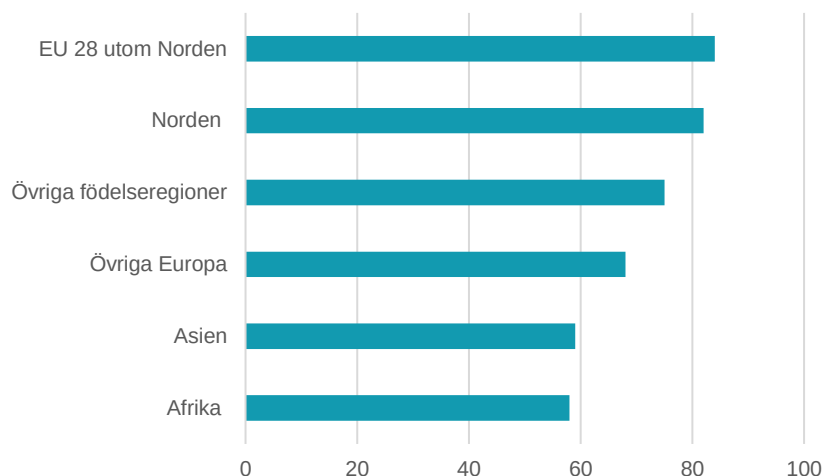
Tiden i Sverige har stor betydelse för om man hade haft arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan. Bland de utrikes födda som invandrade till Sverige under perioden 2006–2009 hade åtta av tio personer arbete som huvudsaklig sysselsättning medan sex av tio av de som invandrade till Sverige under perioden 2014–2017 hade arbete som huvudsaklig sysselsättning.

Diagram 2
Huvudsaklig sysselsättning under veckan 10–16 september 2018 efter
invandringstidpunkt
Procent

Andra redovisningsgrupper där andelen med arbete som huvudsaklig sysselsättning skiljer sig åt är födelseregion och invandringsskäl. Högst andel med arbete fanns bland personer från Norden och övriga EU-länder medan den lägsta andelen med arbete fanns bland personer från Afrika och Asien. Bland personer från Norden och övriga EU-länder hade drygt åtta av tio arbete som huvudsaklig sysselsättning medan det bland personer från Afrika och Asien var omkring sex av tio som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning.

Diagram 3
Andel med arbete som huvudsaklig sysselsättning under veckan 10–16 september 2018 efter födelseregion
 Procent

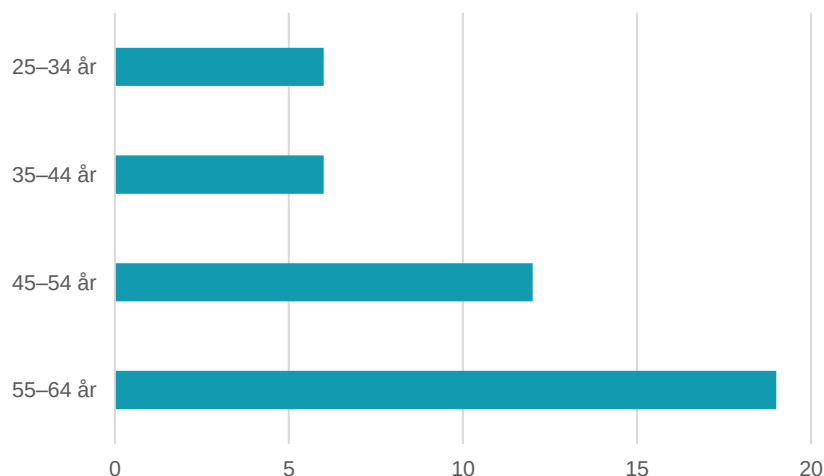

Det var också stora skillnader i huvudsaklig sysselsättning beroende på invandringsskäl. Bland dem som angav asylskäl hade omkring hälften arbete som huvudsaklig sysselsättning medan de som angav arbete som skäl till invandring hade arbete i samma utsträckning som inrikes födda, omkring nio av tio hade arbete som huvudsaklig sysselsättning i denna grupp.

Det finns ett relativt starkt samband mellan grupperna födelseregion och invandringsskäl. Bland dem som kommit till Sverige för att arbeta kommer mer än hälften från Norden eller övriga EU-länder medan gruppen asylskäl består i huvudsak av personer från Asien och i viss mån personer från Afrika. Drygt åtta av tio personer som angett asylskäl kommer från Asien.

Andelen arbetslösa varierar mycket inom gruppen utrikes födda. Äldre utrikes födda personer var arbetslösa i betydligt större utsträckning än yngre. Personer från övriga Europa (icke EU-länder), Afrika och Asien var arbetslösa i större utsträckning än personer från Norden och EU-länder och personer som angav asyl- eller familjeskäl var arbetslösa i högre grad än personer som kommit till Sverige för att arbeta eller studera. Den lägsta arbetslösheten efter utbildningsinriktning fanns inom hälso- och sjukvård. Bland inrikes födda var arbetslösheten låg inom samtliga redovisningsgrupper.

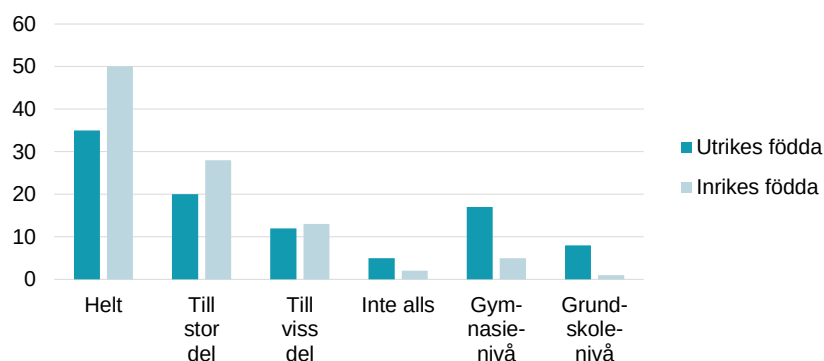
Diagram 4
Andel arbetslösa under veckan 10–16 september 2018 efter ålder
Utrikes födda
Procent

Arbetets överensstämmelse med utbildningen

Det var stora skillnader mellan utrikes och inrikes födda när det gällde hur det arbete man hade under mätveckan överensstämde med den utbildning man har. Bland utrikes födda som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan var det omkring 55 procent som hade ett arbete som helt eller till stor del överensstämde med utbildningen medan knappt 80 procent inrikes födda hade detta. Andelen som hade ett arbete som inte krävde högskoleutbildning var också betydligt större bland utrikes födda. Var fjärde utrikes född hade ett arbete där man bedömde att det inte krävdes högskoleutbildning, motsvarande andel bland inrikes födda var omkring sex procent. Det var liknande resultat som i 2015 års undersökning.

Diagram 5
Arbetets överensstämmelse med utbildningen under veckan 10–16 september 2018
Utrikes och inrikes födda
Procent

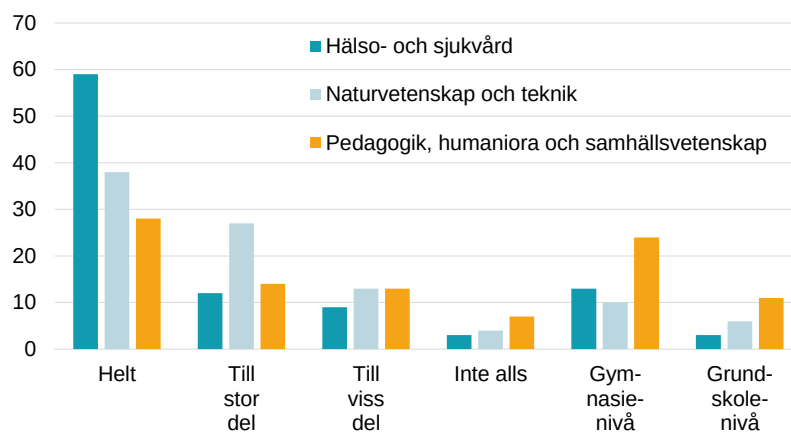
Andelen som hade ett arbete som motsvarade utbildningen var större bland utrikes födda män än bland utrikes födda kvinnor. Sex av tio utrikes födda män hade ett arbete som motsvarade utbildningen medan fem av tio utrikes födda kvinnor hade detta. Bland inrikes födda fanns inte motsvarande skillnad.

Arbetets överensstämmelse med utbildningen skiljde sig mycket åt bland utrikes födda beroende på vilken inriktning på utbildningen man har. Bland dem med en hälso- och sjukvårdsinriktning på sin utbildning hade sju av tio ett arbete som motsvarade utbildningen. Inom naturvetenskap och teknik var andelen något lägre, 65 procent, medan det var omkring fyra av tio med en utbildning inom pedagogik, humaniora och samhällsvetenskap som hade ett arbete som helt eller till stor del motsvarade utbildningen. Lägst andel inom gruppen pedagogik, humaniora och samhällsvetenskap fanns inom utbildningsinriktningen humaniora där endast tre av tio hade ett arbete som motsvarade utbildningen.

Skillnaderna mellan olika utbildningsinriktningar bland utrikes födda personer var dock ännu större i undersökningen som gjordes 2015. Framför allt var det en ännu större andel med en hälso- och sjukvårdsinriktning på sin utbildning som hade ett arbete som motsvarade utbildningen. Då hade drygt åtta av tio detta jämfört med sju av tio i denna undersökning.

Bland inrikes födda var skillnaderna mellan olika utbildningsinriktningar inte alls lika stora som bland utrikes födda. Störst överensstämmelse mellan utbildning och arbete fanns dock även här bland dem med en hälso- och sjukvårdsinriktning på sin utbildning.

Diagram 6
Arbetets överensstämmelse med utbildningen under veckan 10–16 september 2018 efter utbildningsinriktning
Utrikes födda
Procent

Invandringsskäl har också stor betydelse för om man hade haft ett arbete som motsvarade utbildningen. Bland dem som invandrat av asyl- eller familjeskäl var det knappt hälften som hade ett arbete som motsvarade utbildningen bland dem som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan medan motsvarande andel bland dem som invandrat för att arbeta eller studera var omkring sju av tio.

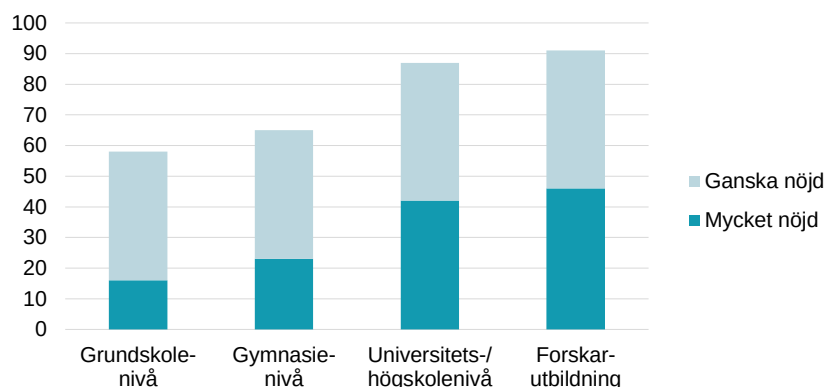
Tillfredsställelse med arbetet

En stor andel av dem som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan var också nöjda med det arbete de hade, både bland utrikes och inrikes födda. Andelen mycket eller ganska nöjda var något större bland inrikes än bland utrikes födda. Bland utrikes födda var åtta av tio nöjda med sitt arbete medan nio av tio inrikes födda var nöjda med sitt arbete.

Det var relativt små skillnader mellan olika redovisningsgrupper bland utrikes födda. Vissa skillnader fanns bland personer från olika födelseregioner. Störst andel som var nöjda med sitt arbete fanns bland personer födda i Norden där nio av tio var nöjda med sitt arbete. Lägst andel som var nöjda med sitt arbete fanns bland personer födda i Afrika där knappt sju av tio var nöjda med sitt arbete. Bland inrikes födda fanns inga skillnader alls mellan de olika redovisningsgrupperna. Inrikes födda redovisas efter kön, ålder och utbildningsinriktning.

I diagram 7 kan man se att tillfredsställelsen med arbetet hänger ihop med vilken typ av arbete man hade. De som hade ett arbete som inte krävde högskoleutbildning var mindre nöjda än de som hade ett arbete som krävde högskoleutbildning bland utrikes födda. En anledning till att utrikes födda var något mindre nöjda med sitt arbete än inrikes födda kan vara att de i större utsträckning hade arbeten som inte motsvarade deras högskoleutbildning (se diagram 5).

Diagram 7
Tillfredsställelse med arbetet under veckan 10–16 september 2018 efter vilken utbildningsnivå som krävdes för arbetet
Utrikes födda
Procent

Anställningsform och arbetsomfattning

Anställningsform

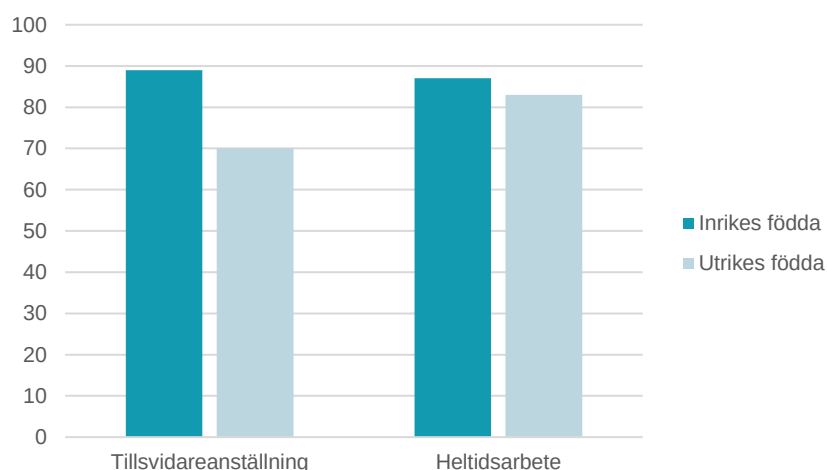
Vilken typ av anställning man har och hur mycket man arbetar per vecka kan ses som indikatorer på etableringsgrad på arbetsmarknaden. Det var betydligt vanligare med en tillsvidareanställning bland inrikes födda än bland utrikes födda. Nio av tio inrikes födda som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan hade en tillsvidareanställning medan sju av tio utrikes födda hade detta. Andelen egenföretagare var omkring sex procent, både bland inrikes och utrikes födda. Äldre personer var egenföretagare i större utsträckning än yngre, både bland inrikes och utrikes födda. Det var betydligt vanligare med en tidsbegränsad anställning bland utrikes födda än bland inrikes födda.

Invandringstidpunkt hade betydelse för andelen som hade en tillsvidareanställning. Bland personer som invandrat under perioden 2014–2017 hade omkring 60 procent en tillsvidareanställning medan det bland personer som invandrat mellan 2006 och 2013 var omkring 75 procent som hade en tillsvidareanställning.

Arbetsomfattning

Andelen som arbetade heltid (35 timmar eller mer) av dem med arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan var runt 85 procent, både bland inrikes och utrikes födda. Män arbetade heltid i större utsträckning än kvinnor i båda grupperna. Bland utrikes födda var det vanligare med heltidsarbete bland yngre personer än bland äldre. Motsvarande skillnad fanns inte bland inrikes födda. Heltidsarbete var vanligast för personer med en utbildningsinriktning inom naturvetenskap och teknik bland utrikes födda.

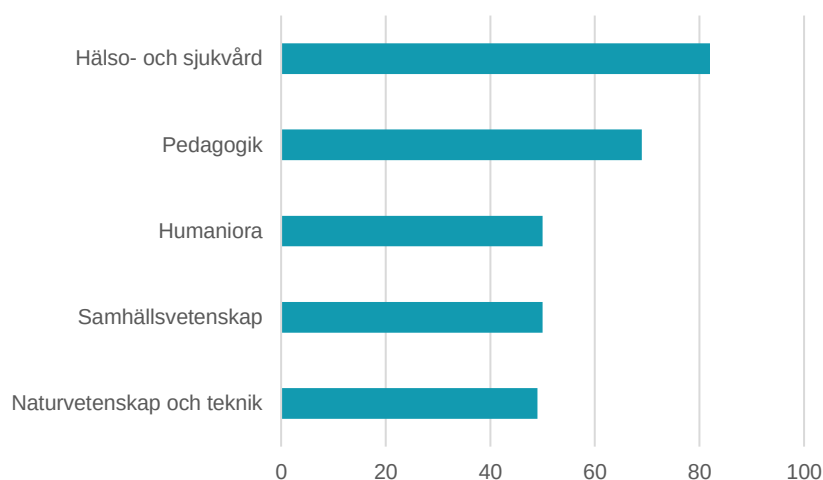
Diagram 8
Andel personer med tillsvidareanställning och andel med heltidsarbete under veckan 10–16 september 2018
Inrikes och utrikes födda
Procent

Bedömning av utländsk utbildning

Drygt hälften av samtliga utrikes födda med en utländsk högskoleutbildning hade fått den bedömd av svenska myndigheter för att den ska gälla på den svenska arbetsmarknaden. Bland personer med en hälso- och sjukvårdsinriktning på sin utbildning hade drygt åtta av tio fått sin utbildning bedömd. Bland personer med en utbildning inom pedagogik hade sju av tio personer fått sin utbildning bedömd. Inom övriga utbildningsinriktningar var det omkring hälften som fått den bedömd. Inom hälso- och sjukvård finns det många yrken som kräver att man fått sin utbildning bedömd för att man ska kunna få ett arbete och även inom pedagogik finns större incitament till att få sin utbildning bedömd i och med införandet av lärarlegitimation.

Diagram 9
Andel personer som fått sin utbildning bedömd efter utbildningsinriktning
Procent

Drygt sex av tio som invandrat under perioden 2006–2009 hade fått sin utbildning bedömd medan hälften av dem som invandrat under perioden 2014–2017 fått den bedömd.

Det var vanligast att man hade fått sin utländska utbildning bedömd bland dem som invandrat till Sverige av asylskäl. Sju av tio personer som invandrat av asylskäl hade fått sin utbildning bedömd medan fyra av tio som invandrat av arbetsskäl hade fått detta. Mer än hälften av de som invandrat till Sverige för att arbeta kommer från Norden eller ett EU-land och kan då i större utsträckning ha en utbildning som inte behöver bedömas för att vara gångbar på den svenska arbetsmarknaden.

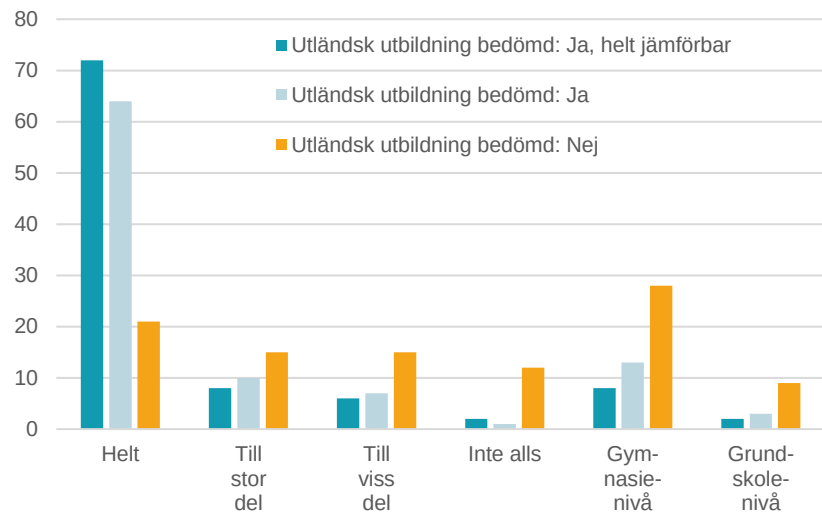
Bland dem som fått sin utländska utbildning bedömd fick sju av tio personer sin utbildning bedömd som helt jämförbar med motsvarande svensk utbildning. Nio av tio personer födda i Norden fick sin utbildning bedömd som helt jämförbar, i övrigt var det relativt små skillnader mellan olika redovisningsgrupper.

Det går inte att se några skillnader mellan de som fått sin utbildning bedömd och de som inte fått detta med avseende på andelen som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan eller hur det arbete man under mätveckan överensstämde med utbildningen. Undantaget är de som har en utbildning inom hälso- och sjukvård där det var stora skillnader. Bland dem som hade en bedömd utbildning inom hälso- och sjukvård hade sju av tio arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan medan fem av tio som inte fått den bedömd hade detta. Det var dessutom mycket stor skillnad med avseende på arbetets överensstämmelse med utbildningen mellan dem med en bedömd utbildning inom hälso- och sjukvård och de som inte hade fått den bedömd. Sju av tio med en bedömd utbildning hade ett arbete som överensstämde med utbildningen medan endast två av tio som inte hade en bedömd utbildning hade detta.

Diagram 10

Arbetets överensstämmelse med utbildningen bland utrikes födda personer med en högskoleutbildning inom hälso- och sjukvård efter om man fått utbildningen bedömd

Procent

Tidigare arbetslivserfarenheter

Drygt sju av tio utrikes födda med en utländsk högskoleutbildning hade haft arbete som huvudsaklig sysselsättning tiden mellan avslutade högskolestudier och fram till att man flyttade till Sverige. Drygt en av tio flyttade till Sverige direkt efter avslutade studier och endast tre procent hade huvudsakligen varit arbetslösa.

I åldersgruppen 55–64 år hade drygt åtta av tio haft arbete som huvudsaklig sysselsättning medan drygt sex av tio i åldersgruppen 25–34 hade haft detta. Detta är ett förväntat resultat då tidsperioden mellan avslutade studier och fram till att man flyttade till Sverige är längre för äldre personer. Bland yngre personer hade två av tio flyttat till Sverige direkt efter avslutade studier medan detta var mycket ovanligt bland äldre personer.

Andelen som hade arbete som huvudsaklig sysselsättning under mätveckan 10–16 september 2018 skiljde sig lite mellan dem som hade haft arbete som huvudsaklig sysselsättning under den här tidsperioden och de som inte hade haft det.

De som hade haft arbete som huvudsaklig sysselsättning utomlands och där arbetet dessutom överensstämde med utbildningen hade i mycket större utsträckning än övriga grupper också ett arbete som överensstämde med utbildningen under mätveckan. Dock var det många även i denna grupp som hade ett arbete under mätveckan som inte krävde högskoleutbildning, trots att de hade erfarenhet från arbete inom sitt utbildningsområde utomlands (se Tabell 2).

Tabell 2

Arbetets överensstämmelse med utbildningen under veckan 10–16 september efter hur arbetet utomlands överensstämde med utbildningen
Punktskattningar och 95-procentiga konfidensintervall
Procent

Överensstämmelse mellan arbete och utbildning för arbetet 10–16 september 2018							
Överensstämmelse mellan arbete och utbildning för arbetet utomlands	Antal					Arbetet krävde gymnasie-utbildning	Arbetet krävde grundskole-utbildning
		Helt	Till stor del	Till viss del	Inte alls		
Samtliga	113 800	35 ± 3	20 ± 3	12 ± 2	5 ± 1	17 ± 2	8 ± 2
Helt	36 100	52 ± 5	12 ± 3	7 ± 2	2 ± 2	16 ± 4	9 ± 3
Till stor del	16 600	16 ± 7	39 ± 8	12 ± 5	..	23 ± 7	5 ± 3
Till viss del	9 400	5 ± 3	17 ± 8	25 ± 9	6 ± 4	28 ± 10	15 ± 9
Inte alls	5 500	6 ± 4	..	5 ± 4	25 ± 11	32 ± 12	17 ± 9

På frågan om man någon gång, i Sverige eller utomlands, hade arbetat inom det yrkesområde som utbildningen var inriktad mot svarade 17 procent av de utrikes födda att de inte hade gjort det. Av dessa ville sju av tio arbeta inom det yrkesområde som utbildningen var inriktad mot. Bland inrikes födda var det sju procent som svarade att de aldrig hade arbetat inom det yrkesområde som utbildningen var inriktad mot. Omkring hälften av dessa ville arbeta inom det område utbildningen var inriktad mot.

Den utbildningsinriktning där störst andel någon gång hade arbetat inom det yrkesområde som utbildningen var inriktad mot var hälso- och sjukvård, både bland inrikes och utrikes födda.

Kunskaper i svenska språket

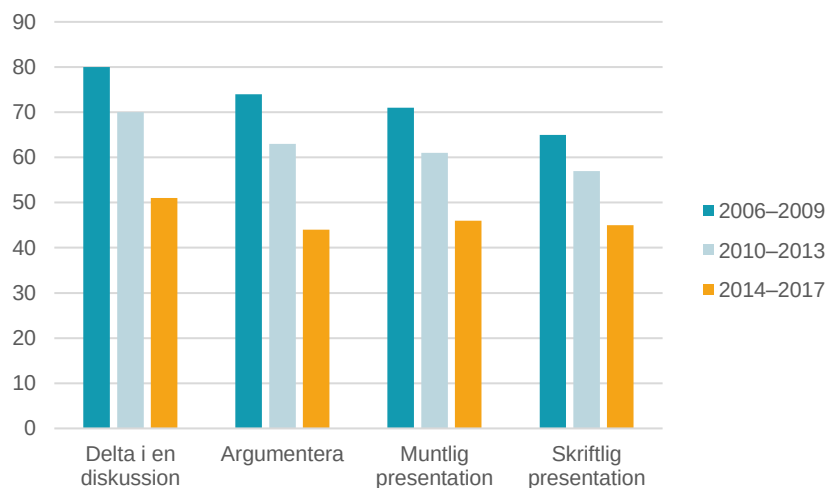
Knappt sex av tio utrikes födda bedömde att de hade mycket eller ganska goda kunskaper i svenska språket utifrån förmågan att

- delta i en diskussion
- argumentera
- göra muntliga presentationer
- göra skriftliga presentationer.

Kunskaperna bedömdes något högre utifrån förmågan att delta i en diskussion än övriga situationer.

När man hade invandrat hänger ihop med hur man bedömde sina kunskaper i svenska språket. De som hade invandrat under de fyra senaste åren bedömde sina språkkunskaper som betydligt sämre än de som hade invandrat vid ett tidigare tillfälle.

Diagram 11
Andel som bedömde sina språkkunskaper som mycket eller ganska goda efter invandringstidpunkt
 Procent

De som invandrat till Sverige på grund av asyl- eller familjeskäl bedömde i större utsträckning sina kunskaper i svenska språket som goda än de som invandrat på grund av arbete eller studier. De som invandrat för att arbeta eller studera bedömde dock sina kunskaper i engelska som bättre än de som invandrat av asyl- eller familjeskäl. Bland dem som invandrat av asyl- eller familjeskäl bedömde man sina kunskaper i svenska som bättre än i engelska medan det motsatta gällde för dem som invandrat av arbets- eller studieskäl.

Bland de utrikes födda som bedömde sina språkkunskaper i svenska som dåliga och som hade sökt något arbete under de senaste tre åren inom det område som högskoleutbildningen var inriktad mot var det omkring sex av tio som angav att de hade haft svårigheter att få arbete på grund av språksvårigheter. Bland dem som bedömde sina språkkunskaper i svenska som goda var det omkring två av tio som angav språksvårigheter som ett skäl till att man inte hade fått de arbeten man sökt inom sitt utbildningsområde.

Det går inte att se några större skillnader mellan de som bedömde sina kunskaper i svenska språket som bra och de som bedömde dem som dåliga med avseende på andelen som arbetade eller var arbetslösa under mätveckan 10–16 september 2018.

Sökta arbeten och orättvisor i arbetet

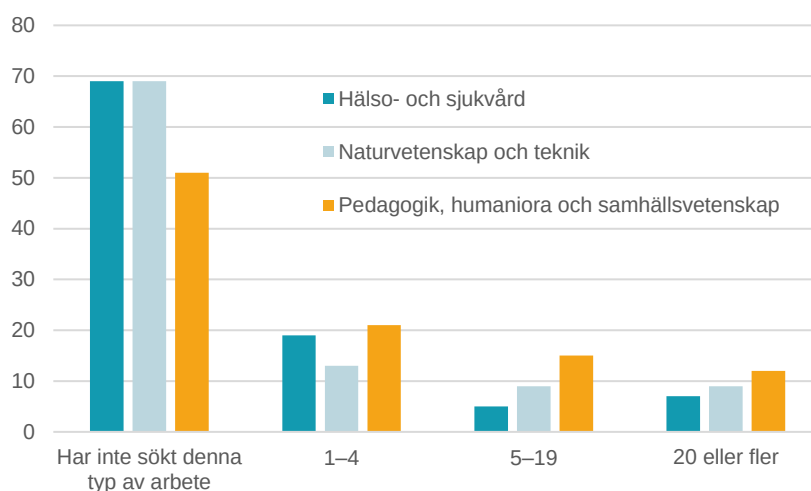
Sökta arbeten som inte kräver högskoleutbildning

Det var stora skillnader mellan utrikes och inrikes födda när det gäller andelen som hade sökt ett arbete som inte kräver högskoleutbildning under de senaste tre åren. Fyra av tio utrikes födda hade sökt ett arbete som inte kräver högskoleutbildning medan motsvarande andel bland inrikes födda var en av tio. Bland inrikes födda var det i större utsträckning yngre som hade sökt dessa arbeten medan det bland utrikes födda inte var lika tydlig skillnad mellan olika åldersgrupper. Situationen för utrikes födda är dock annorlunda eftersom de har invandrat under de senaste tolv åren och inte har haft samma möjlighet att

etablera sig på den svenska arbetsmarknaden som framför allt äldre inrikes födda.

Utrikes födda med en utbildning inom pedagogik, humaniora och samhällsvetenskap hade i större utsträckning än personer med andra utbildningsinriktningar sökt ett arbete som inte kräver högskoleutbildning. Hälften av dem med en utbildning inom dessa områden hade sökt ett sådant arbete medan tre av tio med en utbildning inom naturvetenskap och teknik eller hälso- och sjukvård hade gjort detta.

Diagram 12
Antal sökta arbeten under de senaste tre åren som inte kräver högskoleutbildning efter utbildningsinriktning
Utrikes födda
Procent

Det var också stora skillnader mellan olika födelseregioner och invandringsskäl. Två av tio utrikes födda från Norden hade sökt ett arbete som inte krävde högskoleutbildning under de senaste tre åren medan sex av tio födda i Afrika hade gjort detta.

Sökta arbeten som kräver högskoleutbildning

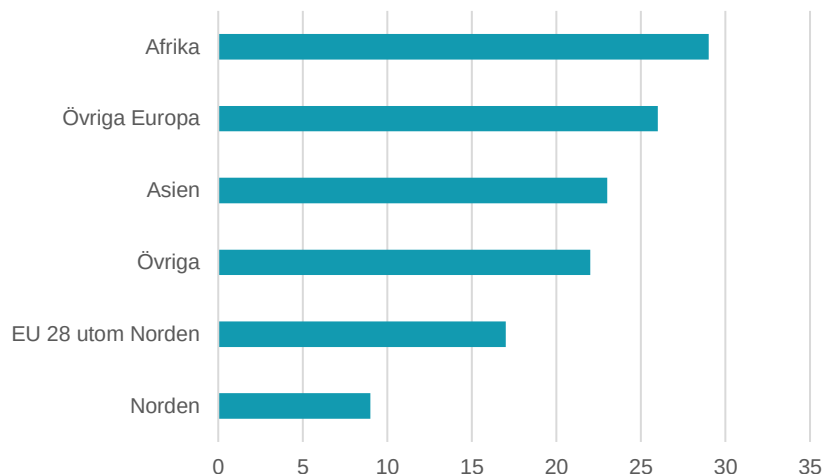
Bland utrikes födda hade omkring 20 procent sökt, men inte fått, tio eller fler arbeten som stämde med högskoleutbildningen under de senaste tre åren. Bland inrikes födda var det omkring 5 procent som hade sökt så många arbeten som de inte hade fått under motsvarande tidsperiod. Knappt en av tio utrikes födda hade sökt 50 eller fler arbeten som de inte fått, detta var mycket ovanligt bland inrikes födda.

Utrikes födda med en utbildning inom hälso- och sjukvård hade i mindre utsträckning än övriga grupper sökt, men inte fått, arbeten inom sitt utbildningsområde.

Det var också relativt stora skillnader mellan personer från olika födelseregioner. Störst andel personer som sökt, men inte fått, tio eller fler arbeten inom sitt utbildningsområde fanns bland personer födda i Afrika. Den minsta andelen fanns bland personer födda i Norden.

Diagram 13

Andel som sökt, men inte fått, tio eller fler arbeten inom sitt utbildningsområde de senaste tre åren efter födelseregion
Procent

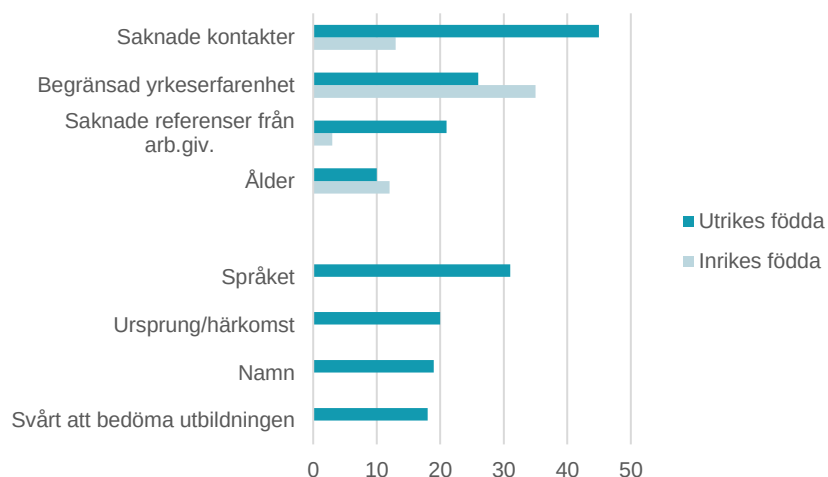
Orsaker till att man haft svårt att få arbeten inom sitt utbildningsområde

De som hade sökt, men inte fått, arbeten inom sitt utbildningsområde angav vilka orsaker som var de viktigaste till att man inte fått de arbeten man hade sökt. Den klart vanligaste orsaken bland utrikes födda till att man hade haft svårt att få ett arbete inom sitt utbildningsområde var att man saknade kontakter. Därefter följde språksvårigheter och begränsad yrkeserfarenhet.

Bland inrikes födda var den vanligaste orsaken till att man hade haft svårt att få arbeten inom sitt utbildningsområde att man hade begränsad yrkeserfarenhet.

Diagram 14

Orsaker till att man haft svårt att få arbeten inom sitt utbildningsområde
Procent

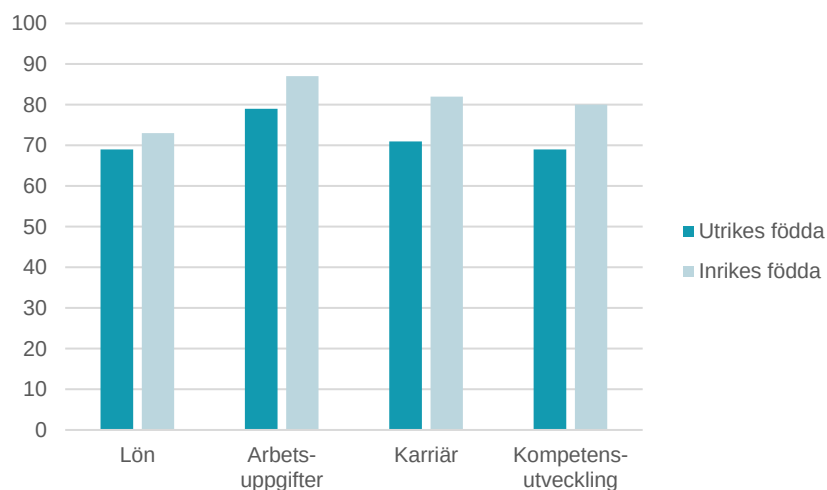
Orättvist behandlad i arbetet

Det var relativt små skillnader mellan utrikes och inrikes födda när det gäller om man hade känt sig rättvist eller orättvist behandlad, i det arbete man hade haft under de senaste tre åren, med avseende på

- lön
- arbetsuppgifter
- karriär
- kompetensutveckling.

Inrikes födda hade känt sig något mer rättvist behandlade inom samtliga fyra områden, minst skillnad mellan inrikes och utrikes födda fanns inom hur man ansåg sig behandlad med avseende på lönen. Störst andel som ansåg sig rättvist behandlande, både bland inrikes och utrikes födda, fanns inom hur man ansåg sig behandlad med avseende på arbetsuppgifterna.

Diagram 15
Andel som ansåg sig rättvist behandlade inom sitt arbete de senaste tre åren
Utrikes och inrikes födda
Procent

Det var generellt sett små skillnader mellan män och kvinnor, både bland inrikes och utrikes födda med avseende på om man ansåg sig rättvist behandlad i sitt arbete. Inrikes födda män ansåg sig dock i större utsträckning än inrikes födda kvinnor rättvist behandlade med avseende på lönen. Åtta av tio män och sju av tio kvinnor ansåg sig rättvist behandlade när det gäller lönen bland inrikes födda. Motsvarande skillnad fanns inte bland utrikes födda.

Bland utrikes födda ansåg sig yngre personer mer rättvist behandlade än äldre inom samtliga områden. Motsvarande skillnad fanns inte bland inrikes födda. Det var också stor skillnad bland utrikes födda beroende på födelseregion. Minst rättvist behandlade ansåg sig personer från Afrika där knappt sex av tio ansåg sig rättvist behandlade medan knappt nio av tio personer från Norden ansåg sig rättvist behandlade. Personer födda i Norden kände sig rättvist behandlade i sitt arbete i något större utsträckning än inrikes födda.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Statistiken beskriver situationen på arbetsmarknaden för högutbildade utrikes födda i åldern 25–64 år som invandrade till Sverige under perioden 2006–2017. Med högutbildad avses en person som hade minst en treårig eftergymnasial utbildning enligt den senaste versionen av SCB:s Utbildningsregister. I undersökningen ingår även inrikes födda personer i åldern 25–64 år med minst en treårig eftergymnasial utbildning som en jämförelsegrupp.

Undersökningen genomfördes under hösten 2018. Vissa av frågorna om aktuell sysselsättning avsåg mätveckan 10–16 september 2018. Mätvecka används för att statistiken ska vara jämförbar även om de svarande besvarar frågorna vid olika tillfälle.

Resultaten från undersökningen redovisas i denna temarapport. Dessutom finns en mer fullständig redovisning i form av Exceltabeller på SCB:s webbplats, www.SCB.se/UF0529.

Mer information om statistikens ändamål och innehåll ges i avsnitt 1 i *Kvalitetsdeklaration* på SCB:s webbplats, www.SCB.se/UF0529.

Information om statistikens framställning

SCB:s Utbildningsregister användes som urvalsram till undersökningen. Totalt bestod rampopulationen av ca 176 000 utrikes födda personer och ca 926 000 inrikes födda personer. Från urvalsramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om totalt 13 000 personer, 10 000 utrikes födda och 3 000 inrikes födda personer.

Datainsamlingen genomfördes med postenkäter med möjlighet att svara via webben. Utrikes födda kunde välja mellan att besvara enkäten på svenska eller engelska. Datainsamlingen startade i slutet av september och avslutades i slutet av november. Svarsfrekvensen var 38 procent bland utrikes födda och 59 procent bland inrikes födda.

Mer information ges i *Statistikens framställning* på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0529.

Information om statistikens kvalitet

I en urvalsundersökning är alltid skattningarna påverkade av fel beroende på att endast en delmängd (ett urval) av populationen studeras. Detta fel kallas urvalsfel. Denna slumpmässiga osäkerhet kvantifieras i form av konfidensintervall, som beräknats med hjälp av ett av SCB egenutvecklat estimationsprogram, ETOS.

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i

blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibrering.

Ramppopulationen (SCB:s Utbildningsregister 2017) överensstämmer väl med målpopulationen för inrikes födda personer, totalt identifierades 32 inrikes födda som övertäckning. Bland utrikes födda var övertäckningen större. Totalt identifierades 385 utrikes födda personer som övertäckning. Övertäckningen bestod av ca 70 personer som flyttat utomlands enligt registeruppgifter. Resterande del bestod av personer som i enkäten svarat att de inte hade en minst treårig eftergymnasial utbildning. Vid estimationen har skattningarna justerats för identifierad övertäckning bland utrikes födda personer.

Undersökningen har gjorts tre gånger tidigare, 2004, 2009 och 2015. Den senaste undersökningen är helt jämförbar med undersökningen som gjordes 2015.

Mer information om statistikens kvalitet ges i avsnitten 2–5 i *Kvalitetsdeklaration* på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0529. Avsnitt F beskriver statistikens historik.

Bilagor

1. Har du en svensk eller utländsk utbildning från universitet/högskola eller annan eftergymnasial utbildning?

Exempel på andra eftergymnasiala utbildningar (i Sverige) är:

- YH-utbildning (yrkeshögskoleutbildning)
- KY-utbildning (kvalificerad yrkesutbildning)
- Naprapat/Kiropraktor
- Militär utbildning
- Pastorsutbildning

- ☐
- Ja

- ☐ Nej, varken svensk eller utländsk —————> Var vänlig sänd in enkäten i det bifogade svarskuvertet.

I enkäten kommer vi fortsättningsvis att använda ordet "högskoleutbildning" för samtliga eftergymnasiala utbildningar

- 2. Hur lång är din högsta högskoleutbildning som du har från Sverige eller annat land?**

Om du avbröt din utbildning, räkna antalet **avklarade** år innan du avbröt.

Markera bara ett alternativ.

- ☐ Kortare än 3 år —————> Var vänlig sänd in enkäten i det bifogade svarskuvertet.
- ☐ Minst 3 år men kortare än 4 år
- ☐ 4 år eller längre (inte licentiat- eller doktorsexamen)
- ☐ Forskarexamen (uppnått licentiat- eller doktorsexamen)

3. I vilket land läste du din högsta högskoleutbildning?

- ☐ Sverige → Gå till fråga 11a
- ☐ Annat land, skriv vilket:

[illegible]

4. Vilken inriktning har din högsta högskoleutbildning som du har läst utanför Sverige?

Markera bara ett alternativ.

- ☐ Civilingenjörsutbildning
- ☐ Annan teknisk utbildning (t.ex. arkitekt)
- ☐ Naturvetenskaplig utbildning (t.ex. fysiker, kemist, biolog, matematiker)
- ☐ Sjuksköterskeutbildning
- ☐ Läkarutbildning
- ☐ Tandläkarutbildning
- ☐ Annan vård- eller omsorgsutbildning (t.ex. apotekare, fysioterapeut, socionomutbildning)
- ☐ Lantbruks-, skogsbruks-, eller trädgårdsutbildning (t.ex. veterinär, agronom)
- ☐ Lärarutbildning (t.ex. gymnasielärare, grundskollärare, förskollärare)
- ☐ Annan pedagogisk utbildning
- ☐ Data- eller systemvetenskap
- ☐ Företagsekonomi
- ☐ Juridik
- ☐ Samhälls- eller beteendevetenskaplig utbildning (t.ex. nationalekonomi, psykologutbildning)
- ☐ Humanistisk utbildning (t.ex. religion/teologi, historia)
- ☐ Språk eller språkvetenskap
- ☐ Konstnärlig utbildning
- ☐ Annan utbildning, skriv vilken i rutan:

5. Har du uppnått alla de studieresultat som krävs för att få examen från din högsta högskoleutbildning som du har läst utanför Sverige?

- ☐ Ja
- ☐ Nej → Gå till fråga 7

6. Har du ett examensbevis eller annat utbildningsbevis från din högsta högskoleutbildning som du har läst utanför Sverige?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

7. Vilket år avslutade du din högsta högskoleutbildning som du har läst utanför Sverige?

Skriv årtal med 4 siffror. Ex: 2004

8. Har din högsta högskoleutbildning utanför Sverige bedömts av svenska myndigheter för att den ska gälla på den svenska arbetsmarknaden?

Universitets- och högskolerådet (tidigare Högskoleverket), Socialstyrelsen och Skolverket är tre exempel på myndigheter som bedömer utbildningar i förhållande till den svenska arbetsmarknaden.

☐ Ja

☐ Nej → Gå till fråga 10a

9. Hur bedömdes din högskoleutbildning i jämförelse med motsvarande svensk utbildning?

☐ Helt jämförbar

☐ Delvis jämförbar

☐ Inte alls jämförbar

10. a) Om du tänker på tidsperioden från att du hade avslutat din högsta högskoleutbildning fram till att du flyttade till Sverige:

Vilken var din huvudsakliga sysselsättning under den här tidsperioden utanför Sverige?

*Med huvudsaklig sysselsättning menar vi den du hade under **längst tid**.*

*Markera bara **ett** alternativ.*

☐ Flyttade till Sverige direkt efter avslutad utbildning → Gå till fråga 11a

☐ Arbetade som anställd → Gå till fråga 10b

☐ Arbetade som egen företagare → Gå till fråga 10b

☐ Studerade vid forskarutbildning → Gå till fråga 11a

☐ Studerade vid universitet/högskola (inte forskarutbildning) → Gå till fråga 11a

☐ Studerade i annan utbildning → Gå till fråga 11a

☐ Arbetssökande/arbetslös → Gå till fråga 11a

☐ Föräldraledig → Gå till fråga 11a

☐ Annan, skriv vilken i rutan: → Gå sedan till fråga 11a

- b) I vilken mån, om alls, stämde dina arbetsuppgifter med din högsta högskoleutbildning under den här tidsperioden utanför Sverige?

Om du haft flera arbeten, tänk på den sammanlagda tiden du arbetat.

☐ Helt

☐ Till stor del

☐ Till viss del

☐ Inte alls

11. a) Vilken huvudsaklig sysselsättning har du haft i Sverige efter din högsta högskoleutbildning?

*Med huvudsaklig sysselsättning menar vi den du har haft under **längst tid**.*

*Markera bara **ett** alternativ.*

- ☐ Arbetat som anställd → Gå till fråga 11b
- ☐ Arbetat som egen företagare → Gå till fråga 11b
- ☐ Arbetat utomlands som anställd → Gå till fråga 11b
- ☐ Arbetat utomlands som egen företagare → Gå till fråga 11b
- ☐ Arbetat inom arbetsmarknadspolitisk åtgärd t.ex. anställning med lönebidrag eller anställningsstöd, nystartsjobb, instegsjobb → Gå till fråga 11b
- ☐ Studerat vid forskarutbildning → Gå till fråga 12
- ☐ Studerat vid universitet/högskola (inte forskarutbildning) → Gå till fråga 12
- ☐ Studerat vid annan utbildning t.ex. SFI, KY/YH, KKV, folkhögskola, Komvux → Gå till fråga 12
- ☐ Studerat inom arbetsmarknadspolitisk åtgärd t.ex. arbetsmarknadsutbildning, arbetsträning, arbetspraktik, lyftet → Gå till fråga 12
- ☐ Arbetssökande/arbetslös → Gå till fråga 12
- ☐ Föräldraledig → Gå till fråga 12
- ☐ Haft sjuk- eller aktivitetsersättning (tidigare kallat förtidspension, sjukpension eller sjukbidrag) → Gå till fråga 12
- ☐ Annan, skriv vilken i rutan: → Gå sedan till fråga 12

b) I vilken mån, om alls, stämmer/stämde dina arbetsuppgifter med din högsta högskoleutbildning?

Om du haft flera arbeten, tänk på den sammanlagda tiden du arbetat.

- ☐ Helt
- ☐ Till stor del
- ☐ Till viss del
- ☐ Inte alls

Fråga 12 - 19 handlar om veckan 10 – 16 september 2018

12. Vilket av följande alternativ beskriver bäst din *huvudsakliga* sysselsättning under veckan 10 – 16 september 2018?

Vid tillfällig frånvaro mindre än 3 månader (t.ex. sjukdom, semester, tjänstledighet, vård av sjukt barn eller liknande), markera din normala sysselsättning.

Markera bara **ett** alternativ.

- ☐ Arbetade som anställd (i Sverige) → Gå till fråga 14
- ☐ Arbetade som egen företagare (i Sverige) → Gå till fråga 16
- ☐ Arbetade som anställd (utomlands) → Gå till fråga 14
- ☐ Arbetade som egen företagare (utomlands) → Gå till fråga 16
- ☐ Arbetade inom arbetsmarknadspolitisk åtgärd t.ex. anställning med lönebidrag eller anställningsstöd, nystartsjobb, introduktionsjobb → Gå till fråga 15
- ☐ Studerade vid forskarutbildning → Gå till fråga 20
- ☐ Studerade vid universitet/högskola (inte forskarutbildning) → Gå till fråga 13
- ☐ Studerade vid annan utbildning t.ex. SFI, YH, KKV, folkhögskola, Komvux → Gå till fråga 13
- ☐ Studerade inom arbetsmarknadspolitisk åtgärd t.ex. arbetsmarknadsutbildning, förberedande utbildning, arbets träning, arbetspraktik, lyftet → Gå till fråga 13
- ☐ Arbetssökande/arbetslös → Gå till fråga 13
- ☐ Föräldraledig → Gå till fråga 13
- ☐ Hade sjuk- eller aktivitetsersättning (tidigare kallat förtidspension, sjukpension eller sjukbidrag) → Gå till fråga 13
- ☐ Annan, skriv vilken i rutan: → Gå sedan till fråga 13

13. Arbetade du minst en timme under veckan 10 – 16 september 2018?

Om du hade ett arbete men var tillfälligt frånvarande mindre än 3 månader p.g.a. sjukdom, semester, tjänstledighet, föräldraledighet o.s.v., så markerar du "Ja".

- ☐ Ja
- ☐ Nej → Gå till fråga 20

14. Vilken typ av anställning hade du under veckan 10 – 16 september 2018?

Om du var anställd av ett bemanningsföretag så menar vi den anställningsform du hade där.

*Markera bara **ett** alternativ (det huvudsakliga).*

- ☐ Tillsvidareanställning (fast arbete)
- ☐ Vikariat
- ☐ Provanställning
- ☐ Projektanställning
- ☐ Annan tidsbegränsad anställning

☐ Annan, skriv vad i rutan:

15. Inom vilken del av arbetsmarknaden hade du arbete under veckan 10 – 16 september 2018?

*Markera bara **ett** alternativ (det huvudsakliga).*

- ☐ Privat
- ☐ Statlig
- ☐ Kommunal
- ☐ Landsting

☐ Annan, skriv vilken i rutan:

16. Hur många timmar arbetar du *normalt/ i genomsnitt* per vecka i det arbete du hade under veckan 10 – 16 september 2018?

*Om du hade flera arbeten så menar vi den **sammanlagda** arbetstiden.*

- ☐ 35 timmar eller mer per vecka
- ☐ 20-34 timmar per vecka
- ☐ 5-19 timmar per vecka
- ☐ Mindre än 5 timmar per vecka

17. I vilken mån är du nöjd eller missnöjd med det arbete du hade under veckan 10 – 16 september 2018?

Om du hade flera arbeten, tänk på det huvudsakliga.

- ☐ Mycket nöjd
- ☐ Ganska nöjd
- ☐ Varken nöjd eller missnöjd
- ☐ Ganska missnöjd
- ☐ Mycket missnöjd

18.	Vilken utbildningsnivå bedömer du vara tillräcklig för dina huvudsakliga arbetsuppgifter i det arbete du hade under veckan 10 – 16 september 2018? <i>Om du hade flera arbeten, tänk på det huvudsakliga.</i> ☐ Grundskolenivå → <i>Gå till fråga 20</i> ☐ Gymnasienivå → <i>Gå till fråga 20</i> ☐ Universitets-/högskolenivå (inte forskarutbildning) ☐ Forskarutbildning
19.	I vilken mån stämde arbetsuppgifterna du hade under veckan 10 – 16 september 2018 med din högsta högskoleutbildning? <i>Om du hade flera arbeten, tänk på det huvudsakliga.</i> ☐ Helt ☐ Till stor del ☐ Till viss del ☐ Inte alls
20.	Har du någon gång – i Sverige eller utomlands – arbetat inom det yrkesområde som din högsta högskoleutbildning är inriktad mot? <i>Markera bara ett alternativ.</i> ☐ Ja, i Sverige ☐ Ja, utomlands ☐ Ja, både i Sverige och utomlands ☐ Nej, varken i Sverige eller utomlands
21.	Vill du arbeta inom det yrkesområde som din högsta högskoleutbildning är inriktad mot? ☐ Ja ☐ Nej
22.	Ungefär hur många arbeten i Sverige, om något, har du sökt som <i>inte</i> kräver en högskoleutbildning under de senaste 3 åren (oktober 2015 – september 2018)? <i>Om du varit/är anställd, tänk även på arbeten du sökt internt hos arbetsgivaren.</i> ☐ Har inte sökt denna typ av arbete ☐ 1-4 ☐ 5-9 ☐ 10-19 ☐ 20-49 ☐ 50 eller fler

23. Vad gäller arbeten som stämmer med din högsta högskoleutbildning:

Ungefär hur många arbeten i Sverige, om något, har du sökt men *inte fått* under de senaste 3 åren (oktober 2015 – september 2018)?

*Om du varit/är anställd, tänk även på arbeten du sökt **internt** hos arbetsgivaren.*

☐ Har inte sökt denna typ av arbete —————> *Gå till fråga 25*

☐ Har fått **alla** de arbeten jag sökt —————> *Gå till fråga 25*

☐ 1-4

☐ 5-9

☐ 10-19

☐ 20-49

☐ 50 eller fler

24. Tänk på de arbeten i Sverige som stämmer med din högsta högskoleutbildning och som du sökt men *inte fått* under de senaste 3 åren (oktober 2015 – september 2018).

Markera i vilken mån följande påståenden stämmer eller inte.

Jag hade svårt att få dessa arbeten på grund av...

	Stämmer helt	Stämmer till stor del	Stämmer till viss del	Stämmer inte alls	Vet inte
a. ...att jag hade begränsad yrkeserfarenhet	☐	☐	☐	☐	☐
b. ...att jag saknade tillräckliga referenser från arbetsgivare	☐	☐	☐	☐	☐
c. ...att jag saknade kontakter	☐	☐	☐	☐	☐
d. ...min ålder	☐	☐	☐	☐	☐

Delfrågorna e-h besvaras endast av dig som är född utanför Sverige

e. ... att jag hade svårigheter med svenska språket	☐	☐	☐	☐	☐
f. ... att arbetsgivarna hade svårt att bedöma min utbildning	☐	☐	☐	☐	☐
g. ...mitt ursprung/min härkomst	☐	☐	☐	☐	☐
h. ...mitt namn	☐	☐	☐	☐	☐

25. I vilken mån har du känt dig rättvist eller orättvist behandlad i det arbete du haft i Sverige de senaste 3 åren (oktober 2015 – september 2018), vad gäller...

Om du har haft flera arbeten under perioden, svara för det arbete du haft under längst tid.

☐ Jag har inte haft något arbete i Sverige de senaste 3 åren —→ Gå till fråga 26

☐ Jag har arbetat som egen företagare —→ Gå till fråga 26

	Mycket rättvist behandlad	Ganska rättvist behandlad	Ganska orättvist behandlad	Mycket orättvist behandlad
a. ...din lön?	☐	☐	☐	☐
b. ...dina arbetsuppgifter?	☐	☐	☐	☐
c. ...din karriär?	☐	☐	☐	☐
d. ...din kompetensutveckling?	☐	☐	☐	☐

26. Är du född i Sverige eller ett annat land?

☐ Sverige —→ Gå till fråga 30

☐ Annat land

27. Flyttade du till Sverige på grund av att du eller anhörig var/är i behov av skydd (asylskäl)?

☐ Ja —→ Gå till fråga 29

☐ Nej, jag flyttade till Sverige på grund av andra orsaker

28. Vilken var den huvudsakliga orsaken till att du flyttade till Sverige och inte ett annat land?

Markera bara ett alternativ (det huvudsakliga).

☐ Familjeskäl

☐ Arbete

☐ Studier

☐ Gränspendlare (bor i Sverige, arbetar i annat land)

☐ Annan orsak, skriv vad i rutan:

29. När det gäller det svenska språket, hur bedömer du din förmåga att...

☐ Jag har svenska som modersmål —→ Gå till fråga 30

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt
a. ...delta i en diskussion?	☐	☐	☐	☐	☐
b. ...argumentera?	☐	☐	☐	☐	☐
c. ...göra muntliga presentationer?	☐	☐	☐	☐	☐
d. ...göra skriftliga rapporter?	☐	☐	☐	☐	☐

30. När det gäller det *engelska* språket, hur bedömer du din förmåga att...

☐ Jag har engelska som modersmål → *Gå till fråga 31*

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt
a. ...delta i en diskussion?	☐	☐	☐	☐	☐
b. ...argumentera?	☐	☐	☐	☐	☐
c. ...göra muntliga presentationer?	☐	☐	☐	☐	☐
d. ...göra skriftliga rapporter?	☐	☐	☐	☐	☐

31. Har du något ytterligare som du vill framföra är du välkommen att skriva det här.

Tack för att du svarade på enkäten!

The labour market in 2018 for foreign born persons with a higher education

Summary

In autumn 2018, a survey was carried out about the labour market for foreign born persons with a higher education. The survey included foreign born persons aged 25–64 with at least three years of post secondary education who had immigrated to Sweden in the period 2006–2017. The survey also included a small sample of Swedish born persons aged 25–64 with at least three years of post secondary education. This report presents selected parts of the results of the survey. The report illustrates differences between foreign born persons and Swedish born persons, as well as differences within the group of foreign born persons. A more detailed presentation in the form of tables is available on Statistics Sweden's website at www.scb.se/uf0529.

One of the most central questions was whether the person had work as their main activity during the measurement week of 10–16 September 2018. The results show that there are major differences between foreign born persons and Swedish born persons. Seven out of ten foreign born persons had work as their main activity during the measurement week, compared with nine out of ten Swedish born persons. The share of foreign born persons with work as their main activity had increased compared with 2015, when an equivalent survey was carried out. In 2015, more than six out of ten foreign born persons had work as their main activity during the measurement week. The share of persons who were unemployed during the measurement week was roughly 8 percent among foreign born persons and roughly 2 percent among Swedish born persons. This is similar to the results in the 2015 survey.

There were also major differences between foreign born persons and Swedish born persons with regard to the match between work and education. Among foreign born persons, roughly 55 percent had work that matched their education, compared to nearly 80 percent among Swedish born persons. Foreign born persons also had work that did not require a higher education to a considerably greater extent than Swedish born persons. Roughly 25 percent of foreign born persons had work that was considered to not require a higher education, compared with 6 percent of Swedish born persons.

The group of foreign born persons is heterogeneous in many respects. Opportunities for integration on the Swedish labour market differ between persons with different reasons for immigration and with different educational orientations. The results of the survey are presented based on the reason of immigration, date of immigration and field of education. Foreign born persons with an education in teaching, the humanities and social sciences had employment that matched their education to a considerably lesser extent than those with education in natural sciences and technology, and health and medical care.

The number of years of residence in Sweden also played an important role in whether a person had work as their main activity. Among foreign born persons

who immigrated to Sweden in the period 2006–2009, eight out of ten persons had work as their main activity, compared with six out of ten of those who immigrated to Sweden in the period 2014–2017. Among persons who came to Sweden for asylum, more than half of them had work as their main activity, while more than nine out of ten who came to Sweden for employment reasons had work as their main activity.

Some of the questions in the survey dealt with the assessment of their foreign education by the Swedish authorities, work experience that the person had before coming to Sweden, and self-assessment of their Swedish language skills. These are areas that probably affect the possibility of integrating on the Swedish labour market. Looking only at the share of persons who had work as their main activity, no major differences in any of these areas are discernible. There was an exception with regard to persons with a field of education in health and medical care; persons who had had this education assessed also had work during the measurement week to a greater extent than those who had not had their education assessed.

Persons who mainly had work that matched their education before coming to Sweden also had work in Sweden that was in line with their education to a greater extent than those who had not worked in their field of education. Persons who considered that they had poor language skills stated this as a reason for having difficulty in finding work to a much greater extent than persons who considered that they had good language skills.

Four out of ten foreign born persons had applied for work that does not require a higher education at some point in the past three years, compared with one out of ten among Swedish born persons. Foreign born persons also to a greater extent than Swedish born persons applied for many positions that matched their higher education, but were not hired. The most common reason why foreign born persons had difficulty in finding work in their field of education was a lack of contacts, followed by language difficulties and limited work experience.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.